

## บทที่ ๓

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน  
โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุ  
ยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหลักการ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

#### ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์  
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร  
กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๓๐๐ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตามตารางกำหนด  
ขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง  
จำนวน ๑๖๕ คน และผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๑๐ คน

ตารางที่ ๓. ๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

| โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ | ประชากร | กลุ่มตัวอย่าง |
|-----------------------------|---------|---------------|
| ผู้ปกครองนักเรียน           | ๓๐๐     | ๑๖๕           |
| รวม                         | ๓๐๐     | ๑๖๕           |

### ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพและรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่มี ๕ ระดับ

|                       |                 |
|-----------------------|-----------------|
| ความพึงพอใจมากที่สุด  | ให้ค่าเท่ากับ ๕ |
| ความพึงพอใจมาก        | ให้ค่าเท่ากับ ๔ |
| ความพึงพอใจปานกลาง    | ให้ค่าเท่ากับ ๓ |
| ความพึงพอใจน้อย       | ให้ค่าเท่ากับ ๒ |
| ความพึงพอใจน้อยที่สุด | ให้ค่าเท่ากับ ๑ |

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

๓.๓.๒ แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้น  
ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนพุทธศาสนา  
วันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร  
กรุงเทพมหานคร

### ๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ  
ของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัย  
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ใน ๕ ด้าน  
คือ ๑) หลักสูตรสาระการเรียนรู้ ๒) การจัดการเรียนการสอน ๓) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน  
๔) สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอน และ ๕) ศักยภาพ เพื่อประมวลข้อมูลที่ได้แล้วนำไป  
สร้างเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

๓.๔.๒ นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาว่า  
ตรงกับเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาหรือไม่ และปรับปรุงให้เหมาะสม

๓.๔.๓ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเนื้อหา (Content Validity)  
และนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา  
โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ หรือคำนิยามศัพท์ของการวิจัยกับรายการข้อคำถาม  
(Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งพิจารณาใน ๓ กรณี คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย  
ต่อข้อคำถามนั้นๆ โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

- + ๑ หมายถึง มีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องสัมพันธ์
- ๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์
- ๑ หมายถึง มีความเห็นว่ามี ไม่สอดคล้องสัมพันธ์

หลังจากนั้นใช้วิธีการคำนวณหาค่า IOC ซึ่งใช้สูตรดังนี้<sup>๑</sup>

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad \text{พิมพ์สมการที่นี้}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง

$\sum R$  = ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

คำนวณหาค่าเฉลี่ยจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดโดยแต่ละข้อของแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ส่วนที่มีค่าต่ำกว่า ๐.๕ ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งแบบสอบถามของผู้วิจัยได้ค่า I.O.C. อยู่ระหว่าง ๐.๘๐ – ๑.๐๐

๓.๔.๔ หาคความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบเก็บข้อมูล (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)<sup>๒</sup> จำนวน ๓๐ ชุด ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

|       |              |     |                                |
|-------|--------------|-----|--------------------------------|
| เมื่อ | $\alpha$     | แทน | ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น   |
|       | k            | แทน | จำนวนของเครื่องมือวัด          |
|       | $\sum S_i^2$ | แทน | ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ |
|       | $S_t^2$      | แทน | ความแปรปรวนของคะแนนรวม         |

ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ๐.๘๓

๓.๔.๕ นำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

<sup>๑</sup> สุวิมล ติรกานนท์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางการปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๒๕.

<sup>๒</sup> ล้วน สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิริยศาสตร์ จำกัด, ๒๕๓๘), หน้า ๒๐๐.

### ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑ ทำหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

๓.๕.๒ ทำหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนพุทธศาสนาวินอติชัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ในการเก็บข้อมูล

๓.๕.๓ ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวินอติชัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑๗๕ ชุด โดยเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

### ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ดังนี้

๓.๖.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ

๓.๖.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวินอติชัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประกอบค่า ๕ ระดับ และเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผลได้ตาราง ซึ่งแปลความค่าเฉลี่ยโดยใช้แบบอิงเกณฑ์ดังนี้<sup>๓</sup>

| ค่าเฉลี่ย   | ระดับความพึงพอใจ          |
|-------------|---------------------------|
| ๔.๕๐ – ๕.๐๐ | ระดับความพึงพอใจมากที่สุด |
| ๓.๕๐ – ๔.๔๕ | ระดับความพึงพอใจมาก       |

<sup>๓</sup> บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวิทย์สาส์นจำกัด, ๒๕๓๓), หน้า ๘๕-๑๐๐.

|             |                            |
|-------------|----------------------------|
| ๒.๕๐ – ๓.๔๕ | ระดับความพึงพอใจปานกลาง    |
| ๑.๕๐ – ๒.๔๕ | ระดับความพึงพอใจน้อย       |
| ๑.๐๐ – ๑.๔๕ | ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด |

๓.๖.๓ วิเคราะห์เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนพุทธศาสนานานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis)

๓.๖.๔ วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนพุทธศาสนานานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง

### ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้คือ

๓.๖.๑ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

ค่าร้อยละ (Percentage)<sup>๔</sup>

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{X}{N} \times 100$$

|       |   |     |                                                 |
|-------|---|-----|-------------------------------------------------|
| เมื่อ | P | แทน | ค่าร้อยละ                                       |
|       | X | แทน | จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ |
|       | N | แทน | จำนวนข้อมูลทั้งหมด                              |

<sup>๔</sup> ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๑๔๘.

๓.๖.๒ การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน  
โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุ  
ยุวราชรังสฤษฎิ์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบน  
มาตรฐาน ดังนี้

๑) ค่าเฉลี่ย (Mean)<sup>๕</sup>

$$\text{สูตร} \quad \bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

|       |           |     |                            |
|-------|-----------|-----|----------------------------|
| เมื่อ | $\bar{x}$ | แทน | ค่าเฉลี่ย                  |
|       | $\sum fx$ | แทน | ผลรวมของค่าความถี่ทั้งหมด  |
| โดย   | f         | แทน | ค่าความถี่                 |
|       | x         | แทน | จุดกึ่งกลางของอันตรภาคชั้น |
|       | N         | แทน | จำนวนข้อมูลทั้งหมด         |

๒) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)<sup>๖</sup>

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1}}$$

|       |           |     |                                     |
|-------|-----------|-----|-------------------------------------|
| เมื่อ | S.D.      | แทน | ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน             |
|       | x         | แทน | ค่าคะแนนแต่ละกลุ่ม                  |
|       | $\bar{x}$ | แทน | ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง           |
|       | n         | แทน | จำนวนประชากรทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง |

<sup>๕</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๐.

<sup>๖</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖๓.